

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru k Návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje certifikačný systém Únie pre detekčné zariadenia na zaistenie bezpečnostnej ochrany letectva

[COM(2016) 491 final — 2016/0236 (COD)]

(2017/C 125/04)

Spravodajca: **Stefan BACK**

Konzultácia	Európsky parlament, 15.9.2016 Rada, 24.10.2016
Právny základ	článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu
Dátum schválenia v sekcii	13.1.2017
Dátum schválenia v pléne	25.1.2017
Plenárne zasadnutie č.	522
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržali sa hlasovania)	138/1/3

1. Závbery a odporúčania

1.1 Európsky hospodársky a sociálny výbor znovu potvrdzuje svoju podporu pre Akčný plán pre inovatívny a konkurencieschopný bezpečnostný priemysel na rok 2012 (ďalej len „akčný plán“) ⁽¹⁾.

1.2 Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) takisto upozorňuje na Európsky program v oblasti bezpečnosti ⁽²⁾ a znovu potvrdzuje svoju podporu pre akčný plán na boj proti nelegálnemu pašovaniu a používaniu strelných zbraní a výbušnín, ako aj pre návrh smernice o boji proti terorizmu ⁽³⁾ ⁽⁴⁾.

1.3 S výhradami uvedenými nižšie EHSV teraz takisto víta cieľ návrhu nariadenia Komisie, ktorým sa zriaďuje certifikačný systém Únie pre detekčné zariadenia na zaistenie bezpečnostnej ochrany letectva ⁽⁵⁾ (ďalej len „návrh“) ako prvý krok v rámci vykonávania akčného plánu. EHSV oceňuje zámer návrhu zaviesť systém typového schvaľovania detekčných zariadení s osvedčovaním na jednotnom kontaktnom mieste s cieľom zjednodušiť zavádzanie výrobkov na trh, znižovať náklady, zvyšovať objem trhu a zlepšiť konkurencieschopnosť európskeho priemyslu v oblasti bezpečnostných výrobkov.

1.4 EHSV však vyjadruje poľutovanie nad tým, že v návrhu sa nezavádza jednotný schvaľovací orgán EÚ s integrovanými technickými službami, keďže by to prispelo k optimálnej účinnosti a zníženiu nákladov. EHSV má vážne pochybnosti o účinnosti zdrojov navrhovanej možnosti rozdeliť technické služby a schvaľovacie orgány.

⁽¹⁾ COM(2012) 417 final (Ú. v. EÚ C 76, 14.3.2013, s. 37).

⁽²⁾ COM(2015) 185 final.

⁽³⁾ COM(2015) 624 final: Vykonávanie Európskeho programu v oblasti bezpečnosti: Akčný plán EÚ na boj proti nelegálnemu pašovaniu a používaniu strelných zbraní a výbušnín a COM(2015) 625 final: návrh smernice o boji proti terorizmu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV o boji proti terorizmu.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 177, 18.5.2016, s. 51.

⁽⁵⁾ COM(2016) 491 final.

1.5 EHSV ďalej vyjadruje poľutovanie nad tým, že v návrhu sa nezohľadňuje možnosť stanoviť prísnejšie požiadavky na vnútroštátnej úrovni než na základnej úrovni, ktorá je uvedená v článku 6 nariadenia (ES) č. 300/2008 o spoločných pravidlách v oblasti bezpečnostnej ochrany civilného letectva⁽⁶⁾, ktorú EHSV výslovne uvítal vo svojom stanovisku⁽⁷⁾ k návrhu tohto nariadenia.

1.6 EHSV vyjadruje poľutovanie nad tým, že podľa všetkého sa hľadiská vnútorného trhu uprednostnili pred bezpečnostnými otázkami až do tej miery, že dokonca nie je možné predkladať dodatočné požiadavky národnej bezpečnosti na ochranu dôležitých národných záujmov v súlade s článkom 114 ods. 10 ZFEÚ.

1.7 EHSV v tejto súvislosti takisto vyjadruje ľútosť, že ZFEÚ neumožňuje osobitné vnútroštátne opatrenia na ochranu základných národných záujmov pred teroristickými činmi v súlade s tým, čo bolo vymedzené v súvislosti s vojenským materiálom podľa článku 346 ZFEÚ alebo verejným obstarávaním na základe článku 15 smernice 2014/24 o verejnom obstarávaní⁽⁸⁾.

1.8 EHSV spochybňuje primeranosť ustanovenia článku 24 ods. 3 návrhu, v ktorom sa uvádza, že Komisia predsedá výboru pre koordináciu technických služieb vzhľadom na veľmi technický a komplexný charakter otázok, ktoré budú musieť riešiť jej útvary.

1.9 EHSV v tejto súvislosti takisto vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa zdá, že sa neuvažovalo o možnosti zahrnúť do návrhu systém na výmenu a koordináciu informácií medzi jednotlivými vnútroštátnymi schvaľovacími orgánmi.

1.10 EHSV má pochybnosti o tom, či rozsah, do akého sa v návrhu povoľuje používanie delegovaných aktov s cieľom upraviť technické ustanovenia, nepresahuje rámec toho, čo je povolené podľa článku 290 ods. 1 ZFEÚ. Týka sa to najmä článku 27 písm. a) návrhu, v ktorom sa nestanovujú nijaké obmedzenia rozsahu ani charakteru nových požiadaviek na funkčnosť, ktoré sa môžu uviesť v prílohe I k návrhu prostredníctvom delegovaných aktov.

1.11 EHSV v každom prípade zdôrazňuje, že ak má Komisia prijať právne predpisy v tejto oblasti, musí mať technickú spôsobilosť potrebnú na zaručenie kvality legislatívnych aktov.

1.12 EHSV v zásade víta návrh, aby sa EÚ snažila stať riadnym členom Európskej konferencie civilného letectva (ECAC). Vzhľadom na to, že súčasné stanovy ECAC umožňujú členstvo len štátom, že jej členmi sú aj štáty mimo EÚ a že výsledok rokovaní o tomto členstve nemožno považovať za istý, reálnejšie by bolo uviesť, že EÚ by mala prijať primerané opatrenia v záujme získania členstva v ECAC.

1.13 EHSV vzal na vedomie ustanovenie v návrhu, ktoré sa týka maximálneho priemerného času šesť mesiacov medzi podaním žiadosti o vykonanie skúšky technickými službami a predložením výsledkov skúšky príslušnému schvaľovaciemu orgánu. EHSV sa domnieva, že lepšia možnosť by bola, keby technické služby vykonali prvotné posúdenie žiadosti na vymedzenie množstva času potrebného na vykonanie skúšok a žiadateľa o tom v stanovenej lehote informovali. Ak sa neskôr nedodrží termín vykonania skúšky, je potrebné informovať žiadateľa a vysvetliť dôvody oneskorenia.

1.14 EHSV konštatuje, že systém ECAC na posudzovanie výrobkov teraz funguje správne a preto sa môže diskutovať o pridanej hodnote systému typového schvaľovania EÚ na prevádzkové účely. Toto konštatovanie sa netýka cieľov vnútorného trhu stanovených v návrhu.

1.15 Z uvedených dôvodov má EHSV pochybnosti o pridanej hodnote návrhu v súčasnej podobe, a preto vyzýva Komisiu, aby prehodnotila jeho obsah s cieľom zohľadniť pripomienky uvedené v tomto stanovisku.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 97, 9.4.2008, s. 72.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 185, 8.8. 2006, s. 17.

⁽⁸⁾ Pozri aj výkladové oznámenie o uplatňovaní článku 296 zmluvy (súčasný článok 346 ZFEÚ) v oblasti verejného obstarávania pre rezort obrany (COM(2006) 779 final) (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014. s. 65).

2. Predslov

2.1 Návrh je krokom smerom k vykonávaniu akčného plánu⁽⁹⁾. Na dosiahnutie cieľov akčného plánu je potrebné:

- odstrániť roztrieštenosť trhu prostredníctvom: vypracovania celoeurópskych/medzinárodných noriem, harmonizácie postupov certifikácie/posudzovania zhody bezpečnostných technológií v rámci EÚ a lepšieho využitia synergií medzi bezpečnostnými a obrannými technológiami,
- zmenšiť priepasť medzi výskumom a trhom,
- zlepšiť integráciu sociálneho rozmeru prostredníctvom včasného posúdenia sociálneho vplyvu vrátane možných vplyvov na základné práva.

2.2 Jedným z dôležitých cieľov akčného plánu je ukončiť roztrieštenosť bezpečnostného trhu zavedením certifikačných systémov pre bezpečnostné technológie v rámci celej EÚ, začínajúc detekčnými zariadeniami na zaistenie bezpečnostnej ochrany letectva, ktorá sa má dosiahnuť vytvorením systému jednotného kontaktného miesta na získanie certifikácieumožňujúcej certifikovaným výrobkom prístup na trh v celej EÚ. To by viedlo k zjednodušeniu, zníženiu nákladov na certifikáciu, zvýšeniu objemov na domácom trhu, a teda k zlepšeniu konkurencieschopnosti v porovnaní s americkými a čínskymi výrobkami, ktoré majú výhodu väčších objemov na veľkých domácich trhoch.

2.3 V programe v oblasti bezpečnosti⁽¹⁰⁾ sa schvaľuje akčný plán pri riešení podporných činností, ako sú vzdelávanie, financovanie, výskum a inovácie.

2.4 Program v oblasti bezpečnosti obsahuje širokú škálu opatrení v oblasti boja proti financovaniu terorizmu, nezákonnému obchodu a používaniu strelných zbraní a výbušnín a ďalších opatrení na ochranu občanov a dôležitej infraštruktúry vrátane akčného plánu proti nelegálnemu pašovaniu a používaniu strelných zbraní a výbušnín a návrhu smernice o boji proti terorizmu⁽¹¹⁾.

2.5 V návrhu sa zavádza certifikačný systém založený na spoločných výkonnostných požiadavkách, spoločných skúšobných metódach a akreditácii skúšobných laboratórií (technických služieb).

2.6 Výkonnostné požiadavky zodpovedajú požiadavkám ustanoveným v rámci nariadenia (ES) č. 300/2008 o spoločných pravidlách v oblasti bezpečnostnej ochrany civilného letectva⁽¹²⁾ a jeho vykonávacích aktoch (článok 4 a príloha I k návrhu).

2.7 Tieto metódy hodnotenia boli vypracované v rámci spoločného procesu hodnotenia, ktorý schválila Európska konferencia civilného letectva.

2.8 Každý členský štát musí určiť schvaľovací orgán, ktorý je zodpovedný za všetky aspekty schvaľovania zariadení (článok 6 návrhu). Žiadny členský štát nesmie pre zariadenia s platným osvedčením o zhode (článok 4 návrhu) stanovovať ďalšie požiadavky.

2.9 V návrhu sú stanovené postupy na zaobchádzanie so zariadeniami, ktoré predstavujú riziko na vnútroštátnej úrovni alebo nie sú v zhode so schváleným typom (články 17 – 19 návrhu).

3. Všeobecné pripomienky

3.1 EHSV už uvítal akčný plán⁽¹³⁾, Európsky program v oblasti bezpečnosti, akčný plán na boj proti nelegálnemu pašovaniu a používaniu strelných zbraní a výbušnín a návrh smernice o boji proti terorizmu⁽¹⁴⁾.

⁽⁹⁾ COM(2012) 417 final.

⁽¹⁰⁾ COM(2015) 185 final.

⁽¹¹⁾ COM(2015) 624 final: Vykonávanie Európskeho programu v oblasti bezpečnosti: Akčný plán EÚ na boj proti nelegálnemu pašovaniu a používaniu strelných zbraní a výbušnín a COM(2015) 625 final: návrh smernice o boji proti terorizmu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV o boji proti terorizmu.

⁽¹²⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 6.

⁽¹³⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

⁽¹⁴⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 4.

3.2 EHSV teraz takisto víta zámer návrhu vykonávať akčný plán prostredníctvom posilnenia odvetvia bezpečnosti v EÚ vytvorením väčšieho domáceho trhu a zlepšením konkurencieschopnosti tohto odvetvia.

3.3 EHSV víta cieľ návrhu zvýšiť konkurencieschopnosť odvetvia bezpečnosti v EÚ a zjednodušiť administratívne postupy zavedením jednotného miesta certifikácie s cieľom znížiť náklady a vytvoriť väčší domáci trh. EHSV berie na vedomie silný dôraz na vnútorný trh, konkurencieschopnosť a skutočnosť, že otázky bezpečnosti sa riešia predovšetkým z hľadiska toho, že zvýšenie konkurencieschopnosti odvetvia môže zlepšiť jeho možnosti v oblasti inovácií a vývoja nových výrobkov.

3.4 EHSV schvaľuje prístup prijatý v návrhu s cieľom prijímať právne predpisy o výkonnostných požiadavkách a využiť spoločné skúšobné metodiky vypracované Európskou konferenciou civilného letectva a súhlasí s tým, že tento postup si vyžaduje utajenie mnohých informácií o právnom stave. EHSV sa však domnieva, že návrh by bolo možné zlepšiť v mnohých dôležitých ohľadoch.

3.5 EHSV preto vyjadruje poľutovanie nad tým, že súčasťou návrhu nie je možnosť členského štátu uplatňovať prísnejšie opatrenia než spoločné základné normy uvedené v návrhu, ktorá je uvedená v článku 6 nariadenia (ES) č. 300/2008. Na riešenie problému tohto druhu nie sú vhodné postupy na zaobchádzanie so zariadeniami, ktoré predstavujú riziko na vnútroštátnej úrovni, ani ochranný postup Únie.

3.6 EHSV pripomína, že vo svojom stanovisku k návrhu tohto nariadenia ⁽¹⁵⁾ schválil možnosť, aby členské štáty mohli prijímať prísnejšie opatrenia podľa článku 6 nariadenia (ES) č. 300/2008.

3.7 EHSV si uvedomuje ťažkosti pri povoľovaní ďalších vnútroštátnych požiadaviek na výrobky, na ktoré sa vzťahujú harmonizované kritériá, no upozorňuje na možnosť vyplývajúcu z článku 114 ods. 10 ZFEÚ povoľovať vnútroštátne požiadavky založené na potrebe chrániť napríklad národné bezpečnostné záujmy, aj keď len na obmedzený čas.

3.8 EHSV berie na vedomie skutočnosť, že parlamenty najmenej dvoch členských štátov v návrhoch na odôvodnené stanoviská k otázke subsidiarity, z ktorých jeden bol predložený, poukázali na potrebu mať možnosť upraviť bezpečnostné požiadavky podľa rôznej úrovne vystavenia riziku v jednotlivých členských štátoch ⁽¹⁶⁾. To znamená, že sa budú musieť zvýšiť bezpečnostné požiadavky, v porovnaní so štandardnými požiadavkami EÚ, zavedením ďalších charakteristík a zlepšením výkonu zariadení vrátane detekčných zariadení na letiskách.

3.9 EHSV sa domnieva, že pri uplatňovaní politiky, ktorá sa snaží zlepšiť ochranu pred teroristickými činmi, sa tento cieľ musí považovať za základný prvok akéhokoľvek navrhovaného opatrenia. Program priemyselnej politiky týkajúci sa na tohto cieľa je potrebné chápať ako podriadený cieľu bojovať proti terorizmu.

3.10 Musí preto existovať jasný priestor pre samostatné opatrenia členských štátov v záujme riešenia teroristických hrozieb vrátane toho, že sa zavedú ďalšie požiadavky na detekčné zariadenia na letiskách nad rámec štandardných požiadaviek na certifikáciu. Články 17 a 18 návrhu sa netýkajú tohto problému a nedávajú členským štátom dostatočnú voľnosť pri rozhodovaní o spôsobe ochrany pred teroristickými hrozbami. EHSV si uvedomuje, že ZFEÚ v súčasnej podobe neobsahuje špecifické pravidlá umožňujúce bezpečnostným zariadeniam udeliť výnimku z pravidiel vnútorného trhu z dôvodu ochrany dôležitých národných záujmov, keďže v článku 346 ZFEÚ sa stanovuje takáto možnosť len pre vojenské vybavenie a ustanovenia smernice 2014/24/EÚ (článok 15) sa vzťahujú len na verejné obstarávanie ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁵⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 6.

⁽¹⁶⁾ Odôvodnené stanovisko Dolnej snemovne parlamentu Spojeného kráľovstva z 1. novembra 2016 v dokumente Rady 14180/16 a francúzskeho Národného zhromaždenia č. 4060 rect. Návrh uznesenia EP.

⁽¹⁷⁾ Výkladové oznámenie o uplatňovaní článku 296 zmluvy (článok 346 ZFEÚ) v oblasti verejného obstarávania pre rezort obrany, strana 6, poznámka pod čiarou č. 10. Smernicu 2004/18/ES medzitým nahradila smernica 2014/24/EÚ – COM(2006) 779 final.

3.11 EHSV berie na vedomie skutočnosť, že návrh umožňuje Komisii prijímať delegované akty s cieľom zmeniť prílohu I tak, aby zohľadňovala zavedenie nových výkonnostných požiadaviek pre detekčné zariadenia na zaistenie bezpečnostnej ochrany letectva (článok 27 písm. a)), a zmeniť prílohy k tomuto nariadeniu s cieľom prispôsobiť ich vývoju vedeckých a technických poznatkov (článok 27 písm. b)). V článku 290 ods. 1 ZFEÚ sa obmedzuje delegovanie príslušného právneho aktu na nepodstatné prvky vrátane aktualizácií z dôvodu technického vývoja. Zdá sa, že delegovanie v článku 27 písm. a) návrhu presahuje toto obmedzenie. EHSV preto vyjadruje pochybnosti o zlučiteľnosti delegovania navrhnutého v článku 27 písm. a) návrhu so ZFEÚ.

3.12 V každom prípade, ak má Komisia prijať právne predpisy v tejto oblasti, musí mať technickú spôsobilosť potrebnú na zabezpečenie kvality legislatívnych aktov.

3.13 V návrhu sa stanovuje schvaľovací orgán v každom členskom štáte. EHSV vyjadruje pochybnosti o schopnosti všetkých členských štátov vytvoriť tento orgán v čase nadobudnutia platnosti návrhu, ako aj o efektívnom využití tejto požiadavky a jej pridanej hodnoty, keďže v súčasnosti je iba päť členských štátov schopných skúšať zariadenia a vydávať typové schválenia. EHSV sa domnieva, že jednotný schvaľovací orgán EÚ by bol efektívnejším riešením v súlade s prístupom jednotného kontaktného miesta.

3.14 EHSV v tejto súvislosti takisto vyjadruje pochybnosti o prospešnosti rozdelenia skúšobnej a certifikačnej funkcie medzi technické služby a schvaľovacie orgány, čo znamená, že skutočnú výkonnostnú skúšku výrobku by mali vykonávať technické služby, ktoré získali osvedčenie o úrovni odbornej spôsobilosti, zatiaľ čo o vydaní osvedčenia (typového schválenia) musí rozhodnúť schvaľovací orgán, ktorý nemusí spĺňať nijaké osobitné kritériá technickej spôsobilosti, ale sa bude výhradne opierať o posúdenia vykonané technickou službou. Ak by dôvodom na tento dvojstupňový systém bolo to, že všetky členské štáty nemajú k dispozícii dostatočnú technickú spôsobilosť, EHSV navrhuje začleniť tieto dve funkcie do menšieho počtu schvaľovacích orgánov alebo v ideálnom prípade, ako už bolo navrhnuté, zriadiť jeden spoločný schvaľovací orgán pre celú EÚ.

3.15 EHSV takisto berie na vedomie skutočnosť, že spoločná skúšobná metodika certifikácie vypracovaná v rámci Európskej konferencie civilného letectva teraz funguje primerane. To spochybňuje pridanú hodnotu systému, ktorý má byť vytvorený na základe návrhu, pretože rámec ECAC zabezpečuje voľný pohyb príslušných výrobkov v členských štátoch ECAC. Toto konštatovanie sa netýka cieľov vnútorného trhu stanovených v návrhu.

3.16 EHSV berie na vedomie, že v článku 10 návrhu sa stanovuje, že EÚ sa stáva plnohodnotným členom orgánu zodpovedného za vypracovanie spoločných skúšobných metodík, t. j. Európskej konferencie civilného letectva. EHSV zdôrazňuje, že členstvo EÚ v ECAC by si vyžadovalo predchádzajúcu zmenu ústavy ECAC, lebo v súčasnosti umožňuje riadne členstvo len štátom. Keďže členstvo bude výsledkom rokovaní, EHSV navrhuje zmeniť toto ustanovenie tak, aby v ňom bolo stanovené, že EÚ bola poverená začať rokovania s cieľom získať plné členstvo v ECAC.

4. Konkrétne pripomienky

4.1 V návrhu sa stanovuje, že Komisia zriadi odvetvovú skupinu technických služieb, ktorá zabezpečí spoluprácu a koordináciu medzi technickými službami, a bude jej predsedať. Vzhľadom na to, že táto skupina sa pravdepodobne bude zaoberať veľmi zložitými odbornými otázkami, EHSV vyjadruje pochybnosti o primeranosti tohto riešenia.

4.2 EHSV je prekvapený, že nevznikla potreba navrhnuť výmenu informácií a koordináciu medzi jednotlivými vnútroštátnymi schvaľovacími orgánmi a medzi schvaľovacími orgánmi a Komisiou, hoci bol tento systém považovaný za užitočný pre technické služby, ako aj v súvislosti s výkonom rozhodovacích právomoci vnútroštátnych orgánov, ktoré sú dôležité pre uplatňovanie právnych predpisov EÚ, napríklad v oblasti hospodárskej súťaže.

4.3 Aj keď sa v návrhu stanovuje jeden schvaľovací orgán pre každý členský štát, táto požiadavka sa nevzťahuje na technické služby, ktoré, ako bolo uvedené, budú v plánovanom certifikačnom systéme zohrávať kľúčovú úlohu. To znovu podporuje názor, že požiadavka jedného schvaľovacieho orgánu v každom členskom štáte má iba symbolický význam, pretože osvedčenia o typovom schválení a osvedčenia o zhode vydané na základe tohto osvedčenia sú platné v celej EÚ. Postup zaobchádzania so zariadeniami, ktoré predstavujú riziko na vnútroštátnej úrovni (článok 17 návrhu), by mohol mať na starosti vnútroštátny orgán príslušný v bezpečnostných záležitostiach.

4.4 V návrhu sa stanovuje, že technické služby zabezpečia, aby priemerný čas medzi žiadosťou o vykonanie skúšky zariadenia a predložením výsledkov skúšky schvaľovaciemu orgánu bol najviac šesť mesiacov s výnimkou mimoriadnych okolností alebo na základe konkrétnej požiadavky výrobcov. EHSV sa domnieva, že pevná lehota tohto druhu nie je ani žiaduca, ani reálna. Lepším variantom by mohla byť povinnosť technickej služby okamžite posúdiť čas potrebný na vybavenie žiadosti a informovať žiadateľa v stanovenej lehote, napríklad do pätnástich pracovných dní. Ak neskôr nie je možné dodržať stanovenú lehotu, technická služba poskytne odôvodnené vysvetlenie.

V Bruseli 25. januára 2017

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Georges DASSIS
